

۸۹. دولت آبادی، یحیی، حیات یحیی، چاپ سوم، مجلد سوم، تهران، فردوسی، ۱۳۶۱، ص ۸۵.
۹۰. آذری، پیشین، ص ۲۲۵.
۹۱. کسروی، احمد؛ پیشین، ص ۸۵۹.
92. F.O. 371/6440, Report on Azerbaijan during 1920.
۹۳. آذری، پیشین، ص ۲۶۳.
94. F.O. 248/1278, Interview with Khiyabani, 1 May 1920.
۹۵. آذری، پیشین، ص ۱۴۹.
۹۶. کسروی، احمد؛ پیشین، ص ۸۷۲.
۹۷. آذری، پیشین، ص ۲۹۹.
98. F.O. 371/1278, 11-12 September 1920.
99. F.O. 371/4927, 20 September 1920.
۱۰۰. یقیکیان، شوروی و جنبش جنگل، یادداشت‌های یک شاهد عینی، تهران، نشر نوین، ۱۳۶۳، ص ۱۳۷.
۱۰۱. بریگاد قزاق در سال ۱۸۷۹ / ۱۲۵۸ خورشیدی تشکیل شد. مرکب از قوای ایرانی بود. این بریگاد که زیر نظر فرماندهی افسران روسی اداره می‌شد، به زودی از لحاظ انضباط نظامی، قدرت و سخت‌گیری به صورتی نمونه درآمد. نمونه‌ای بارز از وضعیت این بریگاد را می‌توان با مداخله‌اش در بمباران مجلس که به سال ۱۹۰۷ / ۱۲۸۶ و در فرماندهی سرهنگ لیاخوف روی داد مشاهده نمود. به دنبال سقوط امپراتوری تزارها در روسیه به سال ۱۹۱۷ / ۱۲۹۶ خ، سلطه روس‌ها بر بریگاد قزاق متوقف گردید ولی کار بریگاد ادامه یافت به طوری که در کودتای ۱۹۲۱ / ۱۲۹۹ خ رضاخان، عامل مهم پشتیبانی نظامی او بود. رضاخان بعداً این بریگاد را در سازماندهی جدید ارتش ایران، به ژاندارمری ضمیمه کرد. رجوع شود به: وزارت امور خارجه انگلستان، گزارش ۳۷۱/۲۷۶۲، یادداشت راجع به ارتش ایران، ۱۹۰۷.
۱۰۲. رجوع شود به گزارش وزارت امور خارجه انگلستان، شماره

۳۷۱/۴۹۲۷. مخیرالسلطنه در خاطرات خود منکر قتل خیابانی توسط قوای قزاق می‌شود. او اظهار می‌دارد که خیابانی هنگامی که خانه‌اش به محاصره قوای مزبور درآمده در زیرزمین دست به خودکشی زده است. نگاه کنید به: مخیرالسلطنه هدایت، مهدی‌قلی، پیشین، ص ۳۱۸. براساس اظهار بریستف (Bristov) که عضو کنسولگری انگلیس در تبریز بوده است: «شیخ را در محل مخفی‌گاهش یافتند و قزاق‌ها او را کشتند». نگاه کنید به گزارش وزارت امور خارجه انگلستان شماره ۳۷۱/۱۲۷۸ مورخ ۱۵ سپتامبر ۱۹۲۰.

فصل سوم

1. Taqieva, A., *Natsional'no - Osvoboditl'noye Dvizheniye v Iranskom Azerbaidzhane v 1917 - 1920, Baku, 1956*, p. 114. See also: "Zendegi - ye Yek Mobarez-e Kohansal", *Donya*, vol. 11, no. 4, 1974, pp. 54-5.
۲. ایوانف: تاریخ نوین ایران، استکهلم، نشر توده، ۱۹۷۷، ص ۵۲.
3. Banani, A., *The Modernization of Iran, 1921 - 1941*, California, Stanford University Press, 1961, p. 34.
4. *Ibid.*
5. "Türk Ocâğında Konfirans", *Yeni Mecmu'a*, no. 81,2 August 1923, pp. 317-18.
۶. ایرانشهر، شماره ۲، مورخ ۱۸ اکتبر ۱۹۲۳، صفحات ۹۵ تا ۱۰۳.
۷. افشار، محمود، «آغاز - نامه»، آینده، سال اول، شماره اول، ۱۳۰۴، ص ۵.
۸. همان، ص ۶.
۹. آینده، سال دوم، شماره ۸، ۱۳۰۵، صفحات ۵۶۰ تا ۵۶۱.
۱۰. همان، ص ۵۶۱ تا ۵۶۲.
۱۱. همان، ص ۵۶۶.
12. Ganji, M., and Milani, A., "Iran: Developments

- During The Last Fifty Years", in Jacqz, J. W. (ed.),
Iran, Past and Future, New York, Aspen Institute for
 Humanistic Studies, 1976, p. 45.
13. *Ibid.*
۱۴. مکی، حسین؛ تاریخ بیست ساله ایران، مجلد ششم، تهران، ناشر،
 ۱۳۶۲. همچنین نگاه کنید به: مخبرالسلطنه، مهدی قلی، خاطرات و
 خطرات، پیشین، ص ۴۱۱.
۱۵. برای مطبوعات در دوره رضاشاه نگاه کنید به: صدرهاشمی، تاریخ جراید و
 مطبوعات ایران، مجلد اول، اصفهان، نشر کمال، ۱۳۶۳، صفحات ۲۹ تا
 ۳۳.
۱۶. مکی، حسین؛ پیشین، صفحات ۴۱۲ تا ۴۱۳.
17. Lamboton, A.K.S., *Landlord and Peasant in Persia*,
 London, Oxford University Press, 1951, pp. 285-6. See
 also: نیز نگاه کنید به: مکی، حسین، پیشین، ص ۸۰-۶۶.
18. Banani, A., *op. cit.*, p. 130.
19. Floor, W., *Industrialization in Iran, 1900 - 1941*,
 Occasional Papers Series, no. 23, University of
 Durham Press, 1984, pp. 53.5.
20. *Ibid.*, pp. 58-63.
21. Millspaugh, A., *Americans in Persia*, New York, Da
 Capo Press, 1976, p. 36.

فصل چهارم

۱. نویسنده نامعلوم، گذشته چراغ راه آینده است، مجلد اول، تهران، نشر
 زرجد، بدون تاریخ، ص ۱۹.
۲. اطلاعات، شماره ۴، مورخ ژوئیه ۱۹۴۱ / تیر ۱۳۲۰.
۳. عظیمی، فخرالدین؛ بحران دموکراسی در ایران ۱۳۲۰ - ۱۳۳۲،
 ترجمه عبدالرضا هوشنگ مهدوی و بیژن نوذری. تهران، نشر البرز،
 ۱۳۷۲.

۴. ابوترابیان، مطبوعات ایران از شهریور ۱۳۲۰ تا ۱۳۲۶، تهران، اطلاعات، ۱۳۶۶، ص ۱۳.
5. Elwell Sutton, L.P., "Political Parties in Iran", *The Middle East Journal*, no. 1, 1949, pp. 45 - 62.
6. F.O. 371/40172, Russian Relations and Activities in Persia since 1941.
7. *Ibid.*
۸. انورخامه‌ای، فرصت بزرگ از دسته رفته، تهران، نشر هاتف، ۱۳۶۳، ص ۳۵.
۹. برای مطالعه تفصیلی راجع به حزب توده نگاه کنید به: آبراهامیان: مبانی اجتماعی سیاست در ایران، حزب توده (۱۹۵۳ - ۱۹۴۱)، رساله دکترا در دانشگاه کلمبیا، ۱۹۶۹. در سال‌های اخیر، تعدادی از خاطرات اعضای سابق و رهبران حزب توده چاپ شده است. در پاره‌ای از این خاطرات درباره تاریخ اوایل کار حزب توده، اطلاعات دست اولی عرضه می‌شود. نگاه کنید به: اسکندری، ایرج، خاطرات، در چهار مجلد، پاریس، حزب دموکراتیک مردم ایران، ۱۹۸۸؛ جهانشاه‌لو افشار، ما و بیگانگان، در دو مجلد، برلین، بدون نام ناشر، ۱۹۸۲؛ خامه‌ای، انور، خاطرات در سه مجلد: پنجاه نفر و سه نفر، فرصت بزرگ از دست رفته، از انشعاب تا کودتا، تهران، نشر هاتف، ۱۳۶۳؛ فروتن، ق. افسانه ما، بی‌نا، بی‌تا؛ احسان طبری، کژراهه، تهران، امیرکبیر ۱۳۶۶؛ خلیل ملکی، خاطرات سیاسی، تهران، نشر رواق، ۱۳۶۰؛ کشاورز، فریدون، من متهم می‌کنم، تهران، نشر رواق، ۱۳۵۹.
۱۰. از کمونیست‌های قدیمی جعفر پیشه‌وری، کمی‌سار روابط خارجی در جمهوری کوتاه‌مدت گیلان بود که توسط نهضت جنگل در ۱۲۹۹ پایه‌گذاری شده بود. گرچه پیشه‌وری در جلسه منعقد در منزل سلیمان میرزا حضور داشت اما هرگز به حزب توده ملحق نشد. برای تفصیل بیشتر راجع به پیشه‌وری نگاه کنید به فصل پنجم.
۱۱. برای مطالعه تفصیلی «پنجاه و سه نفر» نگاه کنید به: آبراهامیان، ایران در بین

- دو انقلاب، پیشین، صفحات ۱۵۵ تا ۱۶۲. همچنین به خاطرات زیر رجوع شود: اسکندری، ایرج، پیشین، مجلد اول؛ خامه‌ای، انور، پنجاه نفر و سه نفر، پیشین؛ جهان‌شاه‌لو افشار، پیشین؛ ملکی، خلیل، پیشین.
۱۲. سیاست، شماره اول، فوریه ۱۹۴۲ در: گذشته چراغ راه آینده است، پیشین، ص ۱۳۵.
۱۳. برای متن این معاهده رجوع شود به بخش پیوست‌های همین کتاب.
۱۴. گذشته چراغ راه آینده است، پیشین، ص ۱۵۰.
۱۵. همان، ص ۱۵۳.
۱۷. مصدق، محمد، مذاکرات مجلس، مورخ ۴ مرداد ۱۳۲۴.
۱۸. نامه دریفوس به وزیر امور خارجه، مورخ پنجم مارس ۱۹۴۲، پیشین.
۱۹. مخیرالسلطنه، پیشین، ص ۳۵۱.
۲۰. مهدی‌نیا: زندگی سیاسی قوام‌السلطنه، تهران، بازارگاد، ۱۳۶۶، صفحه ۴۶. همچنین، حسین مکی، همان، ج ۲، صفحات ۳۶۴ تا ۳۷۱.
۲۱. نامه دریفوس به وزیر امور خارجه، مورخ ۵ اوت ۱۹۴۲، پیشین، ص ۱۵۲.
۲۲. همان، ص ۱۵۱.
۲۳. برای گزارش جزئیات این دو روز شورش رجوع شود به: حسین کوهی کرمانی، از شهریور ۱۳۲۰ تا فاجعه آذربایجان و زنجان، جلد دوم، تهران، مظاهری، ۱۳۲۵، ص ۳۱۳ تا ۳۷۱. همچنین نگاه شود به:
- McFarland, S.L., "Anatomy of an Iranian political Crowd: The Tehran Bread Rito of December 1942", *International Journal of Middle East Studies*, No. 17, 1985, pp.51-65.
۲۴. انور خامه‌ای: فرصت بزرگ از دست رفته، پیشین، ص ۵۸ تا ۶۷.
۲۵. نامه دریفوس به وزیر امور خارجه، مورخ ۱۳ دسامبر ۱۹۴۲، پیشین، ص ۲۱۹.
۲۶. انور خامه‌ای، فرصت بزرگ از دست رفته، پیشین، ص ۵۹.
۲۷. گزارش وزارت امور خارجه انگلستان، شماره ۴۰۱۷۲/۳۷۱،

- روابط و فعالیت‌های روسیه در ایران از سال ۱۹۴۱ م. (۱۳۲۰ خ).
۲۸. پرواند آبراهامیان، ایران بین دو انقلاب، پیشین، ص ۱۸۶.
۲۹. گزارش وزارت امور خارجه انگلستان، شماره ۳۷۱/۶۱۹۹۳، حزب و اتحادیه کارگری ایران.
۳۰. رهبر، شماره ۲۸۱، مورخ ۱۸ اردیبهشت ۱۳۲۳.
۳۱. گذشته چراغ راه آینده است، پیشین، ص ۱۷۰.
۳۲. همان.
۳۳. آژیر، شماره ۱۵۷، مورخ ۲۵ خرداد ۱۳۲۳.
۳۴. پرواند آبراهامیان، ایران بین دو انقلاب، پیشین، ص ۲۰۰.
۳۵. حسن کی استوان، سیاست موازنه منفی در مجلس چهاردهم، جلد اول، تهران، تابان، ۱۳۲۷، ص ۱۲۸.
۳۶. مذاکرات مجلس، اول تیرماه ۱۳۲۳.
۳۷. مذاکرات مجلس، ۱۲ تیرماه ۱۳۲۳.
۳۸. مذاکرات مجلس، ۲۲ تیرماه ۱۳۲۳.
۳۹. چند نفر از نمایندگان، از جمله دکتر مصدق، بحث کردند که برای تصویب یک قانون از مجلس، نصف به اضافه یک رأی موافق از همه رأی دهندگان ضرور است. نگاه کنید به: مذاکرات مجلس، ۲۲ تیرماه ۱۳۲۳.
۴۰. آژیر، شماره ۱۶۹، مورخ ۲۵ تیرماه ۱۳۲۳.
۴۱. گزارش وزارت امور خارجه انگلستان، شماره ۳۷۱/۴۰۱۷۲، روابط و فعالیت‌های روسیه در ایران از سال ۱۹۴۱ م (۱۳۲۰ خ).
۴۲. گزارش وزارت امور خارجه انگلستان، شماره ۳۷۱/۴۰۱۷۲، خاطرات سال ۱۹۴۴ در تبریز، شماره ۱، از اول تا پانزدهم ژانویه ۱۹۴۴ (برابر با ۱۱ تا ۲۴ دی ۱۳۲۲ خ).
- ۴۳ و ۴۴. همان.
۴۵. گزارش وزارت امور خارجه انگلستان، همان سند در همان منبع، شماره ۲، از شانزدهم تا سی و یکم ژانویه ۱۹۴۴ (برابر با ۲۵ دی تا ۱۰ بهمن ۱۳۲۲ خ).

۴۶. گزارش وزارت امور خارجه انگلستان، همان سند در همان منبع، شماره ۴، از پانزدهم فوریه تا ۶ مارس ۱۹۴۴ (برابر با ۲۵ بهمن تا ۱۵ اسفند ۱۳۲۲ خ).
۴۷. همان.
۴۸. گزارش وزارت امور خارجه انگلستان، همان سند در همان منبع، شماره ۷، از بیستم آوریل تا چهارم مه ۱۹۴۴ (برابر با ۳۱ فروردین تا ۱۴ اردیبهشت ۱۳۲۳ خ).
۴۹. مذاکرات مجلس، ۱۸ آذر ۱۳۲۳ خ.
۵۰. حسن کی استوان، پیشین، جلد اول، صفحات ۱۵۶ تا ۱۵۷.
۵۱. همان.
۵۲. مذاکرات مجلس، ۱۹ مرداد ۱۳۲۳.
۵۳. مصطفی فاتح، پنجاه سال نفت ایران، چاپ دوم، تهران، پیام، ۱۳۵۸، ص ۳۵۵.
۵۴. آذیر، شماره ۲۰۵، مورخ ۴ آبان ۱۳۲۳.
۵۵. رهبر، شماره ۴۰۲، مورخ ۲۱ مهر ۱۳۲۳.
۵۶. کازار سیمونیان، رابط حزب با مقامات شوروی، در نخستین وهله سعی کرد که این درخواست شوروی‌ها را مبنی براین که تظاهراتی در حمایت از اعطای امتیاز نفت برپا شود، رد کند. برای فراهم ساختن تمهیدی در تغییر نظر شوروی‌ها، سیمونیان به این بهانه روی آورد که امکان دارد احزاب دست راستی به تظاهرکنندگان توده‌ای حمله کنند. به جای این که مقامات شوروی متقاعد شوند، آنان به عکس اصرار ورزیدند که نیروهایی نظامی برای حمایت از تظاهرکنندگان گسیل دارند.
۵۷. رهبر، شماره ۳۸۰، مورخ ۲۱ آذر ۱۳۲۳.
۵۸. جلال آل احمد، مقاله نویسی برجسته ایرانی، سالها بعد در اثر تأمل انگیز خود، در خدمت و خیانت روشنفکران، یادآور می شود که وقتی او در تاریخ ۵ آبان ۱۳۲۳ حضور نظامی شوروی را در خیابان‌ها ملاحظه کرد شرمسارانه از صف تظاهرکنندگان خارج گردید. رجوع شود به: در

- خدمت و خیانت روشنفکران، جلد دوم، تهران، خوارزمی، ۱۳۵۷، ص ۱۷۵.
۵۹. کامبخش، نظری به جنبش کارگری و کمونیستی در ایران، استاسفورت، توده، ۱۳۵۱، ص ۸۸ تا ۹۱.
۶۰. ایرج اسکندری، خاطرات، پیشین، ج ۱۲ صفحات ۸۴ تا ۸۶؛ انور خامه‌ای، فرصت بزرگ از دست رفته، پیشین، صفحات ۱۳۰ تا ۱۴۵.
۶۱. مذاکرات مجلس، ۷ آبان ۱۳۲۳.
۶۲. حسین کوهی کرمانی، پیشین، ص ۶۲۴.
۶۳. گزارش وزارت امور خارجه انگلستان، شماره ۳۷۱/۴۰۲۴۱، تلگراف امور خارجه به سر ریدر بولارد، مورخ ۱۱ مهر ۱۳۲۳.
۶۴. گزارش وزارت امور خارجه انگلستان، شماره ۳۷۱/۴۰۲۴۳، پیش‌نویس یادداشت برای وزیر خارجه (برای طرح در کابینه)، مورخ ۲۴ مهر ۱۳۲۳.
۶۵. برای نمونه نگاه کنید به: «سر و ته یک کرباس»، سرمقاله به قلم خلیل ملکی، روزنامه رهبر، شماره ۴۳۸، ۱۹ آذر ۱۳۲۳.
۶۶. آژیر، شماره ۲۵۰، ۲۸ بهمن ۱۳۲۲.
۶۷. نطق‌های پارلمانی از فریدون کشاورز، آرداشس اووانسیان، و ایرج اسکندری به ترتیب در ۲۸ دی، اول بهمن ۱۳۲۳ و ۷ خرداد ۱۳۲۴، مذاکرات مجلس.
68. Atabaki, T., "L'Organisation syndicale ouvrière en Iran, de 1941 à 1946", *Soual*, no. 8, Paris, February 1988, pp.44-8.
۶۹. انور خامه‌ای، فرصت بزرگ از دست رفته، پیشین، صفحات ۱۵۲ و ۱۵۳.
۷۰. بیات این اقدامات شدید را به منظور همکاری با برخی از نمایندگان مجلس مانند دکتر مصدق انجام داد. غرض او این بود که به مأموریت دوم میلسپو مشاور آمریکایی وزارت مالیه پایان داده شود. دومین دوره مأموریت میلسپو در سال ۱۹۴۳ (برابر با ۱۳۲۲ خ)، یعنی هفده سال پس از نخستین مأموریتش، آغاز گردید. اما دوره دوم، در جوئی جنجالی و بسیار

- ناجور خاتمه یافت. برای نمونه وی با ارائه قانون جدید مالیات‌ها، فساد مالی زیادتری را در کشور، دامن زد. در مورد سوابق دومین مأموریت میلسپو نگاه کنید به: گذشته چراغ راه آینده است، پیشین، صفحات ۱۶۰ تا ۱۶۹.
۷۱. انور خامه‌ای، همان اثر، پیشین، صفحه ۱۶۲.
۷۲. نطق پارلمانی، مذاکرات مجلس، اول مهر ۱۳۲۴. همچنین نگاه شود به: محسن صدر، خاطرات صدراشراف، تهران، وحید، ۱۳۶۴، صفحات ۳۰ تا ۱۹۱.
۷۳. باغ شاه - پارک دولتی که اینک در مرکز تهران واقع است. پیشروترین مشروطه‌طلبان در دوران تصفیه‌های محمدعلی شاهی، در همین باغ به قتل رسیدند.
۷۴. حسن کی استوان، پیشین، ج ۲، ص ۴۹.
۷۵. رهبر، شماره ۶۲۴، مورخ ۱۶ مرداد ۱۳۲۴.
۷۶. همان، شماره ۶۲، مورخ ۱۰ مرداد ۱۳۲۴.
۷۷. برای مطالعه جزئیات این طرح قانونی و بازتاب‌های گونه‌گون در قبال آن، مراجعه شود به: حسن کی استوان، پیشین، ج ۲، صفحات ۱۱۸ - ۱۵۹.
۷۸. سالها پس از این حادثه، احمد زنگنه افسر ایرانی، هرج و مرج و وحشت ناشی از حمله ناگهانی روس‌ها را که منجر به درهم شکسته شدن قوای نظامی ایران در بحبوحه دفاع بود، وصف کرد. برای این گزارش رجوع شود به: احمد زنگنه، خاطراتی از مأموریت‌های من در آذربایجان، تهران، شرق، ۱۳۵۵، صفحات ۱۶ تا ۳۴.
۷۹. آرشیو هلند، بایگانی سفارت هلند در تهران، گزارش راجع به امور نظامی ایران، ۱۳ اسفند ۱۳۲۳.
۸۰. ناصر پاکدامن. آمارنامه اقتصاد ایران در آغاز جنگ جهانی دوم، ج ۱، انتشارات دانشگاه تهران، ۱۳۵۵، ص ۹.
۸۱. دکتر محمد مصدق، نطق پارلمانی، مذاکرات مجلس، ۳۱ فروردین ۱۳۲۴.
۸۲. همان. همچنین نگاه کنید به: فریاد، شماره ۲۱، مورخ ۲۳ تیر ۱۳۲۳.
۸۳. بانک مرکزی ایران، شماره ۹ - ۲۰۸، تهران، ۱۳۳۸.
۸۴. گزارش وزارت امور خارجه انگلستان، شماره ۲۷۱۹۲/۳۷۱،

- یادداشت‌های تبریز در نوامبر ۱۹۴۰، (آبان / آذر ۱۳۱۹).
۸۵. همان.
۸۶. آژیر، شماره ۱۶۵، مورخ ۱۳ تیر ۱۳۲۳.
۸۷. همان، شماره ۱۵۵، مورخ ۲۱ خرداد ۱۳۲۳.
۸۸. گزارش وزارت امور خارجه انگلستان، شماره ۳۷۱/۳۱۴۲۶، یادداشت‌های تبریز، ۲ مرداد ۱۳۲۱.
۸۹. گزارش وزارت امور خارجه انگلستان، شماره ۳۷۱/۳۵۰۹۰، یادداشت‌های تبریز، از هشتم تا پانزدهم فوریه ۱۹۴۳ (برابر با ۱۹ تا ۲۶ بهمن ۱۳۲۱ خ).
۹۰. اصلان دانشیان، پسر غلام یحیی، با سخاوتمندی نسخه چاپ نشده‌ی خاطرات پدرش را در حین دیدار من از باکو در ماه اکتبر ۱۹۸۹ در اختیارم گذاشت. صمیمانه از ایشان قدردانی می‌کنم.
۹۱. رهبر، شماره ۵۶۵، مورخ ۳ خرداد ۱۳۲۴.
۹۲. گزارش وزارت امور خارجه انگلستان، شماره ۳۷۱/۳۱۴۲۶، یادداشت‌های تبریز، مورخ ۲ مرداد ۱۳۲۱.
۹۳. چشم‌آذر، *Azerbaijan Demokratik Partiyasinin Yarammasi, Va Fa'aliyyati*. ۱۸ ص، ۱۹۸۶، باکو، علم.
۹۴. همان.
۹۵. همان. در فهرست جراید فارسی کتابخانه دانشگاه تهران، شبستری را به عنوان صاحب امتیاز جریده‌ی آذربایجان ثبت کرده‌اند، در حالی که شمس سردبیر این جریده تلقی گردیده. نگاه کنید به: صادقی نسب، فهرست روزنامه‌های فارسی سال ۱۳۲۰ - ۱۳۳۲ شمسی در مجموعه انتشارات کتابخانه مرکزی و مرکز اسناد دانشگاه تهران، تهران، انتشارات دانشگاه تهران، ۱۳۶۰.
۹۶. گزارش وزارت امور خارجه انگلستان، شماره ۳۷۱/۳۱۴۲۶، از کنسول بریتانیا به نام "Cook" به سر ریدر بولارد، تبریز، مورخ ۱۹ فروردین ۱۳۲۱.
۹۷. چشم‌آذر، پیشین، ص ۱۹.